

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

**Факультет східних мов
Кафедра японської мови і перекладу**

ПРОГРАМА

**КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
(ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА (ЯПОНСЬКА))**

спеціальність 035 Філологія
спеціалізація 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)
освітня програма 035.04.01 Мова і література (англійська)
освітній рівень ПЕРШИЙ (бакалаврський)

Київ - 2023

Розробники:

Якуба Валентина Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент (гарант освітньої програми)

Боришполець Юлія Василівна, старший викладач кафедри японської мови і перекладу

Букрієнко Андрій Олександрович, завідувач кафедри японської мови і перекладу

Затверджено на засіданні кафедри японської мови і перекладу
протокол № 6 від 1 лютого 2023 р.

Завідувач кафедри

А.О. Букрієнко

Затверджено
на засіданні Вченої Ради
Факультет романо-германської філології
протокол № 4 від 28 лютого 2023 р.

Голова Вченої Ради
Валентина ЯКУБА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма формулює вимоги до змісту та форм кваліфікаційних випробувань, які мають на меті визначення рівня теоретичної та практичної підготовки випускника першого (бакалаврського) рівня до подальшої професійної діяльності.

Кваліфікаційний екзамен спрямований на виявлення практичної та теоретичної підготовки бакалавра філологічної освіти до виконання освітніх задач.

Кваліфікаційний екзамен спрямований на виявлення загальних та спеціальних (професійних) компетенцій бакалавра філології, що визначають його готовність до вирішення професійних завдань, встановлених освітнім стандартом, які сприяють його конкурентоспроможності на ринку праці.

Програма містить перелік основних розділів дисциплін, що виносяться на державний екзамен, і список рекомендованої літератури; доводиться до відома студентів не менш ніж за три місяці до початку екзамену. Перед екзаменом рекомендується проведення консультацій.

Екзамен проводиться в усній формі протягом одного дня.

2. ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ ІСПИТІ

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента. Відтак глобалізація та демократизація сучасної вищої освіти вимагає широкого впровадження та використання новітніх освітніх технологій, які здійснюються в межах Болонського процесу.

На кваліфікаційний іспит винесено основні питання з: Другої іноземної мови (японської).

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Кваліфікаційний іспит повинен виявити знання як основних, так і допоміжних дисциплін, показати глибину розуміння суті мовних явищ; знання обов'язкової та додаткової спеціальної літератури, належне володіння практичними навичками іншомовної мовленнєвої діяльності.

Структура екзаменаційного білета:

I. Переказ прочитаного тексту.

II. Питання з граматики.

III. Розмовна тема.

Кваліфікаційний іспит передбачає перевірку та оцінку сформованості у студентів мовної, комунікативної, мовленнєвої, компетенції, наявності у студентів ґрунтовних знань мови, основ навчання іноземної мови, а також вмінь реалізовувати ці знання в майбутній професійній діяльності.

На іспиті студенти повинні продемонструвати вільне володіння набутими знаннями та вміннями.

Студенти повинні також володіти лексичною та граматичною нормами іноземної мови, вміти правильно реалізовувати цю норму в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях.

3. ЗАВДАННЯ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Програма кваліфікаційного іспиту передбачає перевірку сформованості:

загальних компетентностей таких, як

Світоглядна – сформованість особистісно-мотиваційних якостей, необхідних для успішної професійної діяльності; володіння знаннями зі своєї дисципліни та здатність побудувати навчальний процес таким чином, щоб досягти високої ефективності процесу

навчання; використання ефективних методів та прийомів навчання, оптимальних засобів досягнення поставленої мети; набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування філологічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті; здатність до прийняття самостійних рішень (прагнення до успіху);

комунікативна - володіння на високому рівні усіма видами іншомовної мовленнєвої діяльності: аудіювання, читання, говоріння, письмо, медіація (переклад);

самоосвітня - здатність до мотивованої самооцінки та налаштованість на постійне самовдосконалення; здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті лінгвістичні та літературознавчі знання; здатність адаптуватися до нових ситуацій (вміння застосовувати набуті компетенції в нових умовах); уміння отримати результат в умовах обмеженого часу з акцентом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату;

фахових компетентностей:

філологічна компетенція (розвиток мовних знань, лінгво-комунікативних умінь; розширена і глибока інформаційна обізнаність лінгвістичної проблематики; здатність описати широке коло об'єктів та процесів; здатність аналізувати філологічні явища (лінгвістичні та літературознавчі) з точки зору фундаментальних філологічних принципів і знань;

програмних результатів:

Уміння та здатність:

- навчатися протягом життя, удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень.
- досягати морального удосконалення власної особистості.

4. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Іспит проводиться в усній формі.

Білет складається з трьох питань. Перші два питання оцінюються в 30 балів кожне. Третє питання оцінюється в 40 балів.

Критерії оцінювання усної відповіді на 1 та 2 питання.

Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
26-30 балів	Студент в повному обсязі володіє матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст питань.
20-25 балів	Студент в повному обсязі володіє матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст питань.
10-19 балів	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних відповідей, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.
0-9 балів	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст питання під час усних відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

Критерії оцінювання усної відповіді на 3 питання.

Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
36-40 балів	Студент в повному обсязі володіє матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст питань.
25-35 балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних відповідей, в основному розкриває зміст поставлених питань.
15-24 балів	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних відповідей, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.
0-14 балів	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст питання під час усних відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

Результати складання іспиту визначаються оцінками за 100-бальною шкалою і оголошуються в день проведення іспиту після оформлення протоколу засідання комісії.

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно-високий рівень знань (виконання), з можливими незначними недоліками (помилками);
B	89-82 балів	Дуже добре -достатньо високий рівень знань (виконання), без суттєвих (грубих) помилок;
C	81-75 балів	Добре -у цілому гарний рівень знань (змістовна робота), з незначною кількістю помилок;
D	74-69 балів	Задовільно -посередній рівень знань (виконання), зі значними недоліками (помилками);
E	68-60 балів	Достатньо -мінімальний можливий допустимий рівень знань (виконання);
F	59-1 балів	Незадовільно.

5. ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

Перше питання білета пов'язане з опрацюванням автентичного тексту японською мовою. Текст стосується тематики тих розділів, які були у програмі навчання бакалаврів з 2 по 4 курс. Його потрібно уважно прочитати, зрозуміти його основну думку та бути готовим переказати текст, а також висловити власне ставлення до проблеми, оцінку авторської позиції та власну думку з приводу описаної в тексті проблеми. У тексті означено уривок для читання вголос і перекладу на рідну мову. Це завдання білета забезпечує перевірку основного тематичного словникового запасу студента, його фонетичну, граматичну та комунікативну компетенцію. Екзаменаційні тексти додаються.

Друге питання білета пов'язане з теоретичними основами японської мови та включає питання з фахових дисциплін, які вивчалися з 1 по 4 курс. Це завдання забезпечує перевірку

фахової компетенції бакалавра- філолога, зокрема знання базової термінології та основних граматичних понять японської мови, характеристики різних мовних одиниць, сформованість науково-практичних навичок аналізу усіх рівнів японської мови.

Висвітлення граматичного явища із наведенням прикладів відмінювання, вживання, класифікацій тощо за **такою тематикою**:

1. Наголос в японській мові.
2. Просте речення та порядок слів в японській мові.
3. Частки в японській мові.
4. Висловлення бажання в японській мові
5. Речення типу «потрібно зробити» та «можна не робити».
6. Типи питальних речень в японській мові.
7. Числівники в японській мові.
8. Обставини місця в японській мові.
9. Іменник в японській мові.
10. Рахівні суфікси.
11. Конструкція вибору між двома предметами.
12. Особливості вживання сполучників.
13. Дієслово в японській мові.
14. Числівники. Вираження кількості.
15. Предикативні та напівпредикативні прикметники.
16. Підрядне речення умови в японській мові.
17. Перехідні та неперехідні дієслова.
18. Частини японської мови та їх коротка характеристика.

Третє питання стосується всебічного розкриття студентом комунікативної ситуації згідно з тематикою:

1. Розповідь про себе.
2. Як я проводжу час зі своєю родиною.
3. Токіо – столиця Японії.
4. Моє хобі.
5. Мій розпорядок дня.
6. Похід в магазин.
7. Дім моєї мрії.
8. Навколосвітня подорож.
9. Мої плани на майбутнє.
10. Японська кухня.
11. Свята в Японії.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Комарницька Т.К. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. Т. 1 : [підручник] / Тамара Костянтинівна Комарницька, Костянтин Юрійович Комісаров. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. – 320 с.
2. Комарницька Т.К. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. Т. 2 : [підручник] / Тамара Костянтинівна Комарницька, Костянтин Юрійович Комісаров. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. – 424 с.
3. 外国人のための基本語用例辞典. – 東京, 1990. – 450 頁.
4. 日本語. 文型辞典 / 砂川有里子[ほか] 著. – 東京: くろしお, 1998. – 693頁.
5. みんなの日本語・初級II・音声教材別売. 日本 : スリーエーネットワーク. 1998年. —247 ページ

Зразок екзаменаційного білету

**Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет східних мов**

Погоджено
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
_____ Жильцов О.Б.

«   » _____ 2023 р.

**для студентів спеціальності 035 Філологія
освітньої програми: Мова та література (англійська)**

Кваліфікаційний іспит

Екзаменаційний білет № 1

1. Висловіть свою думку щодо змісту прочитаного тексту №1.
2. Проаналізуйте особливості вживання прислівників.
3. Висловіть свою думку щодо запропонованої розмовної теми №1.

Затверджено на засіданні кафедри
японської мови і перекладу
протокол № ____ від «____» _____ 2023 р.
Зав. кафедри _____ А.О. Букрієнко